

Brüsszel, 2025. február 4.
(OR. en)

5902/25

AGRI 41
AGRIFIN 10
AGRISTR 6
AGRIORG 15

FELJEGYZÉS

Küldi: a Mezőgazdasági Különbizottság
Címzett: a Tanács

Tárgy: A vidék szempontú vizsgálat elvének alkalmazása
– *Az elnökség tájékoztatója*
– *Véleménycsere*

A Tanács (Mezőgazdaság és Halászat) 2025. február 24-i ülésének előkészítéseként mellékelten továbbítjuk a delegációknak a fent említett tárgyra vonatkozó elnökségi feljegyzést.

A vidék szemponitú vizsgálat elvének alkalmazása

A vidéki térségek Európa gazdasági potenciáljának alapvető részét képezik, és felelősek valamennyi uniós polgár éllemezésbiztonságának fenntartásáért, valamint a társadalmi, kulturális, gazdasági, környezeti és tájfunkcióikkal kapcsolatos közjavak biztosításáért. Életképességük, valamint a városi központokkal való tartós és együttműködésen alapuló kapcsolataik ezért elengedhetetlenek ahhoz, hogy fenn lehessen tartani az EU egészének kohézióját.

Számos tagállamban azonban a vidéki térségek egyre nagyobb kihívásokkal néznek szembe, nem utolsósorban demográfiai és gazdasági helyzetüket illetően. Ez főként a területek eltérő növekedési és fejlődési ütemének tudható be, ami a civilizációs, a gazdasági és a társadalmi vívmányokhoz való hozzáférés terén egyre nagyobb egyenlőtlenséghez vezet.

Az uniós, valamint a helyi, regionális és nemzeti szintű politikai döntéshozóknak foglalkozniuk kell ezekkel a kihívásokkal annak érdekében, hogy megvalósuljon a vidéki térségeknek a fejlesztési folyamatokba való teljes körű integrációja, és biztosítva legyenek az infrastruktúrába, az oktatásba, a munkaerőpiacba, az egészségügybe és a kultúrába, továbbá a környezeti, a digitális és az energetikai átalakulásba történő további beruházások.

A mintegy 137 millió lakosnak otthont adó vidéki térségek sokrétű potenciáljának felismerése és megfelelő kiaknázása rendkívül fontos annak biztosításához, hogy ezek a térségek erősebbek, összekapcsoltak, reziliensek és virágzóak legyenek, amint az a Bizottság *Hosszú távú jövőkép az EU vidéki területei számára – Az erősebb, összekapcsolt, reziliens és virágzó vidéki területek 2040-ig történő megvalósítása felé* című közleményében (10404/21) is szerepel. Ez a fejlesztési modell kezelni fogja a jelenlegi és jövőbeli kihívásokat, és biztosítani fogja, hogy Európa vidéki térségei továbbra is hozzájáruljanak egy biztonságos és a válságokkal szemben reziliens Unióhoz.

A Covid19-világjárvány során megszakadt ellátási láncok, az ukrán háború hatásai, a geopolitikai változások és az éghajlatváltozás fokozódó kedvezőtlen hatásai mind megfelelő választ igényelnek az EU részéről. Ennek a válasznak figyelembe kell vennie az agrár-élelmiszeripari szereplők szerepét az EU biztonságának és stratégiai autonómiájának biztosításában.

E célok elérésének egyik eszköze a „*vidékszempontú vizsgálat*” (Rural Proofing) mechanizmusának hatékony végrehajtása, valamint az e területre vonatkozó bevált gyakorlatok nemzeti, regionális és helyi szintű terjesztése, összhangban a *Hosszú távú jövőkép az EU vidéki területei számára* című, fent említett közlemény ajánlásaival. A feltételezések szerint ez a mechanizmus lehetővé fogja tenni az összes szakpolitika, valamint a jogi és szervezeti megoldások hozzáigazítását a vidéki térségek szükségleteihez és fejlesztési kihívásaihoz. Az EU vidéki területeire vonatkozó hosszú távú jövőképről szóló tanácsi következtetésekből (15631/23) a Tanács támogatását fejezte ki a vidéki térségekre gyakorolt hatások vizsgálata koncepciójának a Bizottság általi alkalmazása iránt. A Tanács felszólított a vidékszempontú vizsgálat minden szinten történő megerősítésére, valamint „a területi hatásvizsgálatok hatékony végrehajtásá[na]k” javítására.

Az Európai Bizottság – amikor hatásvizsgálatot igénylő új kezdeményezéseken dolgozik – már jelenleg is alkalmazza a „minőségi jogalkotás” elveit, amelyek magukban foglalják többek között a javasolt jogszabályok vidéki térségekre gyakorolt hatásának értékelését. A hatásvizsgálatot nem igénylő kezdeményezések esetében feltételezhető, hogy a Bizottság szolgálatának kvalitatív módon meg kell vizsgálniuk a vidéki közösségekre gyakorolt hatásokat.

Mindazonáltal a vidékfejlesztéssel kapcsolatban javasolt megoldások előzetes és utólagos hatásvizsgálatának elvégzése nem elegendő annak biztosításához, hogy tényleges hatást lehessen gyakorolni a vidéki közösségek életképességének fenntartására, és megfelelő választ lehessen adni az azokat érintő gazdasági és társadalmi kihívásokra.

A *Hosszú távú jövőkép az EU vidéki területei számára: a legfontosabb eredmények és a további lépések* című, 2024 márciusában közzétett jelentésében (8360/24) a Bizottság rámutat a vidékszempontú vizsgálat végrehajtásának kihívásaira, valamint arra, hogy az eddigi megoldások elégtelennek bizonyultak az uniós szakpolitikák és alapok által a vidékfejlesztésre gyakorolt tényleges hatások ellenőrzéséhez, valamint annak biztosításához, hogy a vidékfejlesztés különböző finanszírozási forrásai hatékonyan ötvözve legyenek. Ezt megerősítik az *uniós mezőgazdaság jövőjéről folytatott stratégiai párbeszéd* (13057/24) keretében megfogalmazott ajánlások is, amelyek egy ún. „*vidékszempontú teszt*” (Rural Test) Bizottság általi létrehozására vonatkoznak. Ennek a tesztnek a hatályos és az új uniós jogszabályok azon teljesítményét kellene ellenőriznie, hogy azok milyen mértékben veszik figyelembe a vidéki térségekre gyakorolt hatásokat.

Ezért a vidéki térségeknek a fejlesztési folyamatokba való felelősségteljes bevonása és a válságokkal szembeni rezilienciájuk megerősítése megköveteli a vidékiszempontú vizsgálat mechanizmusának alkalmazását, nemcsak abban az értelemben, hogy meg kell vizsgálni a tervezett jogalkotási megoldásoknak a vidéki térségek fejlődésére gyakorolt hatását, hanem abban az értelemben is, hogy a pénzügyi, szervezeti és stratégiai tervezési megoldások kidolgozásának szakaszában megfelelően figyelembe kell venni a vidéki térségek szükségleteit és kihívásait.

A fentiek alapján az elnökség felkéri a delegációkat a következő két kérdés megválaszolására:

1. Kell-e javítani a vidékiszempontú vizsgálat mechanizmusát, és ha igen, hogyan? Kérjük, ismertesse a vidékiszempontú vizsgálatmal kapcsolatos, az Európai Bizottságnak benyújtandó ajánlásait/javaslatait/megállapításait, amelyek mindenekelőtt a vidékiszempontú vizsgálat uniós szintű végrehajtása hatékonyságának megerősítésére irányulnak.
2. Hogyan lehetne jobban integrálni a vidékfejlesztést a KAP-on kívül egyéb uniós stratégiákba, szakpolitikákba és alapokba a kohézióra gyakorolt tényleges hatásuk növelése, valamint a városi és a vidéki térségek között fennálló fejlettségbeli egyenlőtlenségek csökkentése érdekében? Kérjük, hozzon példákat az e területen helyi, regionális és nemzeti szinten alkalmazott bevált gyakorlatokra.